

ONDERWERP	Beschikking uitstel tijdstip saneren Vml. vliegbasis Soesterberg UT034208819	TELEFOONNUMMER	+31644158808
		E-MAILADRES	alex.de.jong@provincie-utrecht.nl
		DOMEIN/OPGAVE	LLO
DATUM	15-06-2023	TEAM	WEB
DOCUMENTNUMMER	UTSP-284521792-61017		
VAN	Alex de Jong		

Op 5 januari 2023 hebben wij van Gedeputeerde Staten van Utrecht, programmteam Hart van de Heuvelrug, projectteam PFAS sanering VBS, het verzoek ontvangen tot uitstel van het uiterste tijdstip start sanering voor de locatie Voormalige oefenplaats voormalige vliegbasis Soesterberg. De locatie is bekend in ons bodeminformatiesysteem onder locatiecode UT034208819. De locatie is kadastraal bekend als:

- gemeente Soest, sectie D, nummer 5261;
- gemeente Soest, sectie E, nummer 3586;
- gemeente Zeist, sectie A, nummer 4581.

Bij het verzoek is het memorandum 'Verzoek tot uitstel start sanering PFAS voormalige vliegbasis Soesterberg' d.d. 5 januari 2023 gevoegd.

Besluit

Op basis van de beschikbare gegevens besluiten wij het volgende:

- Wij stellen het uiterste tijdstip waarop met de sanering moet worden begonnen met 4 jaar uit. Dat wil zeggen dat met de sanering uiterlijk op 6 mei 2027 dient te worden begonnen;
- Om daadwerkelijk vast te stellen in hoeverre sprake is van onaanvaardbare verspreidingsrisico's en eventuele bedreiging van kwetsbare objecten dient het grondwater voor de start van de sanering jaarlijks te worden gemonitord. Er dient daarom binnen een half jaar na inwerkingtreding van deze beschikking een monitoringsplan bij het bevoegd gezag te worden ingediend.

Procedure

Wij hebben voor deze beschikking de procedure gevolgd van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De ontwerpbeschikking, de bijbehorende rapporten en de daarop betrekking hebbende stukken hebben zes weken ter inzage gelegen. De terinzagelegging hebben wij gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.

Belanghebbenden konden gedurende deze periode hun zienswijze over de ontwerpbeschikking naar voren brengen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. De ontwerpbeschikking is dan ook ongewijzigd definitief geworden.

Beroep

Beroep kan worden ingesteld door een:

- belanghebbende in de zin van artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- niet-belanghebbende die tijdig een zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht op het ontwerpbesluit heeft ingediend;
- niet-belanghebbende die verschoonbaar geen of te laat een zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit.

De mogelijkheid tot het instellen van beroep laat onverlet dat de bestuursrechter de beroepsgronden zal toetsen aan het relativiteitsvereiste in de zin van artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht. Beroep instellen kan binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20900, 2500 EA, Den Haag. Daarvoor is een griffierecht verschuldigd (zie www.rechtspraak.nl voor de hoogte van het griffierecht).

Indien beroep is ingesteld, kan ook om een verzoek om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepsschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarbij is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Wij hebben het definitieve besluit gepubliceerd op de website van de overheid www.officielebekendmakingen.nl.

Rapporten

Het volgende memorandum ligt ten grondslag aan deze beschikking:

- 'Verzoek tot uitstel start sanering PFAS voormalige vliegbasis Soesterberg' provincie Utrecht, programmateam Hart van de Heuvelrug, projectteam PFAS sanering VBS d.d. 5 januari 2023.

Locatiegegevens

De locatie was in gebruik als militair vliegveld. De militaire functie is in november 2008 officieel beëindigd. Ten behoeve van herontwikkeling is het terrein in 2009 aangekocht door de provincie Utrecht. Het grootste deel van de onderzoekslocatie bestaat uit bos/grasland. De toekomstige bestemming van het terrein is wonen met tuin.

Uit de historische gegevens blijkt dat vanaf 1983 zogeheten AFFF-blusschuim op de vliegbasis is gebruikt. Dit blusschuim bevat perfluorooctasulfonzuur (PFOS), een stof waarvan vanaf 2006 is vast komen te staan dat die toxisch, slecht afbreekbaar, goed oplosbaar en daarmee bodembedreigend is. In 2006 schreef een richtlijn voor dat vaten PFOS-houdend schuim, aanwezig op de vliegbasis Soesterberg, ingeleverd moesten worden. De periode van het gebruik van AFFF-blusschuim ligt daarmee tussen 1983 en 2006.

Verontreinigingssituatie

Zowel de grond als het grondwater bevat sterk verhoogde gehalten aan PFOS. De aangetroffen verontreinigingen in de grond en grondwater zijn ontstaan als gevolg van het gebruik van PFOS-houdend AFFF-blusschuim en hangen in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samen. Omdat het gemiddelde gehalte aan PFOS gemeten in de grond in minimaal 25 m³ en in het grondwater in minimaal 100 m³ bodemvolume hoger is dan de interventiewaarde, is er sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Voorgaande beschikking

Wij hebben voor de locatie Voormalige oefenplaats voormalige vliegbasis Soesterberg op 6 mei 2019 (kenmerk 81EDF73D) een beschikking ernst, spoedeisendheid en tijdstipbepaling genomen. In deze beschikking zijn de volgende besluiten opgenomen:

- Ter plaatse van bovengenoemde percelen is sprake van een geval van ernstige verontreiniging als bedoeld in artikel 29 lid 1, van de Wet bodembescherming;

- Gelet op het huidige (bos/grasland) en toekomstige (wonen met tuin) gebruik van de bodem is er sprake van zodanige risico's voor mens, plant of dier en van verspreiding van de verontreiniging dat er met spoed gesaneerd moet worden, zoals bedoeld in artikel 37 van de Wet bodembescherming;
- Met de sanering dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze beschikking, te worden begonnen;
- Voordat de sanering wordt uitgevoerd en hiertoe een saneringsplan bij het bevoegd gezag wordt ingediend, dient de omvang van de verontreiniging met PFOS in zowel grond als grondwater nader te worden vastgesteld.

Met onderhavige beschikking wordt de uiterste datum waarvoor met de sanering moet worden begonnen aangepast. De besluiten ten aanzien van ernst, spoedeisendheid en aanvullend onderzoek blijven ongewijzigd.

Uitstel uiterste tijdstip start sanering

Het projectteam PFAS sanering VBS geeft namens Gedeputeerde Staten in haar memo d.d. 5 januari 2023 aan dat zij bereid is om de sanering van de aangetoonde PFOS-verontreiniging in zowel grond als grondwater op te pakken en dat de voorbereidingen voor het opstellen van het saneringsplan inmiddels gestart zijn. Omdat er landelijk gezien onzekerheden en onbekendheden zijn die (nog) gemoeid zijn met (de aanpak van) PFAS-verontreinigingen kan de start van de sanering volgens de huidige inzichten zeker niet vóór eind 2025 plaatsvinden. Dit is onder andere het gevolg van nader onderzoek dat uitgevoerd moest worden en het ontbreken van de beschikbaarheid van efficiënte reinigingstechnieken voor grond en grondwater. De kennis op dit gebied is volop in ontwikkeling maar het vergt tijd voordat efficiënte saneringstechnieken voor PFOS beschikbaar zijn. Het projectteam PFAS sanering VBS verzoekt daarom namens Gedeputeerde Staten om uitstel van de uiterste datum waarmee met de sanering dient te worden begonnen.

In de beschikking van 6 mei 2019 is vastgesteld dat er sprake is van onaanvaardbare humane, ecologische en verspreidingsrisico's bij het huidige of toekomstige gebruik van de locatie. Op basis hiervan is vastgesteld dat sprake is van een spoedeisende sanering. Over de gevolgen van uitstel van de start van de sanering t.a.v. de onaanvaardbare risico's kan het volgende worden gesteld:

- In de huidige situatie is er geen sprake van onaanvaardbare humane risico's aangezien het terrein momenteel nog niet ingericht is als woongebied. Daarnaast is het terrein door de aanwezigheid van hekken ontoegankelijk voor onbevoegden. Uitstel van de start van de sanering is daarom niet bezwaarlijk, onder de voorwaarde dat het terrein ontoegankelijk blijft voor onbevoegden;
- In de huidige situatie is sprake van onaanvaardbare ecologische risico's. Het wegnemen van deze risico's door de beoogde sanering (waaronder het verwijderen van de bovengrond en aanbrengen van een leeflaag) is zeer ingrijpend voor het ecosysteem. Daarnaast verandert de bestemming van het terrein na sanering in wonen, waardoor de ecologische waarde verlaagd wordt ten opzichte van de huidige bestemming (natuur). Uitstel van de start van de sanering is daarom niet bezwaarlijk;
- In de huidige situatie is wel sprake van onaanvaardbare risico's voor verspreiding, maar er is geen sprake van bedreiging van kwetsbare objecten. Uitstel van de start van de sanering betekent dat een grotere omvang van het grondwater met PFOS zal worden verontreinigd maar dat naar verwachting geen sprake is van bedreiging van kwetsbare objecten. Indien door monitoring wordt aangetoond in hoeverre verspreiding van de grondwaterverontreiniging optreedt en daadwerkelijk geconcludeerd kan worden dat geen sprake is van bedreiging van kwetsbare objecten, is uitstel van de start van de sanering niet bezwaarlijk. Aan het verlenen van uitstel voor de start van de sanering wordt daarom een monitoringsverplichting gekoppeld.

Monitoring grondwater

Voor de start van de sanering dient het grondwater jaarlijks te worden gemonitord om:

- de verspreiding van de verontreiniging met PFOS in het grondwater nader vast te stellen;
- vast te stellen dat geen sprake is van bedreiging van kwetsbare objecten. Indien uit de monitoring blijkt dat wel sprake is van bedreiging van een kwetsbaar object, dient deze bedreiging zo spoedig mogelijk te worden weggenomen. Dit kan door het nemen van een tijdelijke beheersmaatregel of door het uitvoeren van een grondwatersanering.

Ten behoeve van de monitoring van het grondwater kan gebruik worden gemaakt van de resultaten van de modellering van het grondwater. Een monitoringsplan met daarin de uitwerking van de periodieke monitoring van het grondwater dient binnen een half jaar na inwerkingtreding van deze beschikking bij het bevoegd gezag te worden ingediend.

Meer informatie

Meer informatie is, onder vermelding van de code UT034208819, op te vragen bij de projectleider van de provincie Utrecht, team Water en Bodem, de heer A.J. de Jong, bereikbaar via het telefoonnummer of het e-mailadres dat in de kop van deze beschikking op bladzijde 1 is vermeld.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mw. W.M.A. Hack
Concerntmanager Landelijke Leefomgeving

Verzendlijst

Een kopie van dit document wordt digitaal verzonden aan:

- Provincie Utrecht, projectteam PFAS sanering VBS, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
- Gemeente Soest, Postbus 2000, 3760 AC Soest
- Gemeente Zeist p/a ODRU, Postbus 13101, 3507 LC Utrecht
- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht